

Gjærning, snart vil føre til, at den bliver ringere gjort, end naar der kommer en yngre, kraftig Mand til, som veed, at han selv har hele Ansvaret. Jeg troer derfor ikke, at Vædringsforslaget er tilraadeligt, og om man end ogsaa virkelig kunde opnaae nogen Besparelse derved, vil jeg dog sige, at jeg ikke troer, at den Besparelse vilde være paa rette Sted. Det har været min Anskuelse om denne Sag, at, hvad der anvendes i Skolevæsenets virkelige Tjeneste, er saa vel anvendt, at man kun vilde være daarlig tjent med at spare i den Retning, om der ogsaa virkelig kunde opnaaes nogen Besparelse deri. Jeg skal derfor ligesom den ærede Ordfører for Udvalget tillade mig at fraraade Forslaget.

Winther: Derjom jeg turde antage, at det altid forholdt sig saaledes, som det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) syntes at antyde, nemlig at den almindelige Stilling var, at Lærerne ønskede saa snart som muligt at blive afskedigede, og at Communerne ønskede saa snart som muligt at blive af med Lærerne, kunde det naturligtvis ikke falde mig ind at opretholde den Betragtning af Sagen, som jeg har; men jeg har tænkt mig, at der kunde gives Tilfælde, som vare af den Art, der blev antydet af en anden æret Taler, nemlig at en Mand i en Egn, der som f. Ex. Ringkjøbing Amt er temmelig tyndt befolket, og hvor en Lærer ofte har flere Skoler at besørge, maaffee kunde blive svag i Benene, før han blev svag i Aanden. Hvad skulde der da være i veien for at yde ham Hjælp til en Hjælperlærer, som kunde røgte Gjærningen paa det ene Sted, medens han selv gjorde det paa det andet? Jeg vil spørge, om det ikke kunde tænkes, at der i et Skoledistrict havde udvillet sig et saa smukt Forhold, at den Mand, der havde været Lærer for Forældrene, kunde ønskes beholdt som Betjener for den Slægt, der vorede op? Det samme Hensyn troer jeg gjør sig gjældende med Hensyn til Kirketjenesten, idet man i visse Tilfælde holder paa en Præst og giver ham en Capellan istedetfor at afskedige ham, fordi der har været en saadan Bærelsvirkningssaaad mellem Præst og Menig-

hed, at man nødvendig vil have dette Forhold afbrudt. Det er dette, som har bragt mig til at udtale mig, som jeg har gjort, og jeg kan aldrig troe, at en Lærer, der var værd at have i Skoletjenesten, kunde raisonnere saaledes: Lad mig blot see saa hastig som muligt at faae Pension for derefter at ligge paa den lade Side og nyde den. Dette Raisonnement kan jeg ikke fatte; naar man selv er af en arbejdsmom Natur, falder det En ikke saa let ind at raisonnere saaledes. Jeg troer derfor at turde paastaae, at det er i Skolevæsenets Interesse at haandhæve den Betragtning, som er gjort gjældende fra Mindretallets Side, og naar de, der angribe Vædringsforslaget, ikke kunne nægte, at det muligen vil medføre Besparelser, vilde det dog være besynderligt, om man i dette Thing — hvor Besparelse næsten er det høieste Formaal — pludselig skulde give sig til at kaste Brag derpaa i et Tilfælde som dette. Jeg kan ikke fra nogen af de Sider, der ere fremhævede, see, at der er nogen Grund til ikke at gaae ind paa dette Forslag. Jeg paastaar ligesom, at Loven af 1856 har havt de to Diemed, som jeg før antydede, og at de begge fremmes ved det, her er foreslaaet. Jeg skal tillade mig at bringe i Grindring — hvad maaffee næsten Alle nu have glemt — at jeg, før den nævnte Lov udkom, tillod mig at foreslaae, at der paa Finansloven skulde gives 100,000 Rd. til Forbedring af Skolelærerstandens Vilkaar, indtil der kom en lovbestemt Forbedring. Jeg huster nok, hvilken Storm der reiste sig imod mig i den Anledning; der blev paakaaldt Grundlovsstridighed og alt Saadant af et daværende æret Medlem fra Horsens. Den høitæredede nuværende Minister — som ogsaa dengang var Minister — udtalte sig vel ikke for Forslaget, men for Tanken deri, og det var hans Virksomhed, der bragte Loven af 1856 frem, som netop gif i Retning af at give Skolelærerne en bedre Stilling i det Hele taget. Jeg siger nu, at, naar der her er et Middel, hvorved vi kunne forhindre, at en endnu brugbar Mand bliver sat paa Pension, fordi han er for svag til at udføre sin Gjærning i den fulde Udstrækning, uagtet han kan være fuldgjældig for en Deel af den — navnlig, naar